

Samen delen in Jezus' genade

Preek over kleine groepen in de gemeente

Fonteinkerk Haarlem, zondag 16 november 2003

Schriftlezing: Handelingen 2:32-47

Preektekst: 'En zij bleven volharden bij de gemeenschap' (Handelingen 2:42)

Er verschijnt een plaatje op het scherm: een aantal handen op elkaar. En ik zou graag willen dat dat het beeld is dat u voor u hebt als u denkt aan kleine groepen in de gemeente. Want waar gaat het in groepen om? Dat wij iets van de gemeenschap ervaren, elkaar vasthouden, dat wij elkaar tot een hand en een voet zijn, dat wij onze handen vouwen, dat wij onze handen samenballen, en dat wij samen de Here Jezus zoeken en zijn genade. Daar gaat het om in de kleine groepen.

Pinksteren

Deze preek gaat speciaal over de woorden: 'En zij bleven volharden bij de gemeenschap'. Daar ga ik zo meteen iets meer over zeggen. Maar ik wil dat nu eerst even in de context plaatsen van Handelingen 2. Want wat is er gebeurd? De meesten van u kennen het verhaal wel. De Heilige Geest wordt uitgestort op de Pinksterdag. Dat is een geweldig gebeuren. Alle mensen die er zijn, zijn vol van de Heilige Geest. Er is vuur, er zijn tongen, de mensen vinden het prachtig wat er allemaal gebeurt. En op die dag staat Petrus op gaat hij een toespraak houden. Totaal onvoorbereid waarschijnlijk, maar hij gaat een toespraak houden. Hij gaat vertellen over - je zou denken: over de Heilige Geest - maar hij gaat vertellen over Jezus. En hij laat zien dat Jezus het grote geschenk is geweest voor zijn volk en dat het volk die Jezus heeft gekruisigd. Die toespraak van Petrus is enorm krachtig! Want wat staat er? Dat zij werden getroffen in hun hart! Zij werden diep in hun hart getroffen. Er gebeurde wat bij die Pinkstertoespraak die Petrus hield: zij werden diep getroffen. En wij worden soms alleen in ons hoofd getroffen. Maar het gaat erom dat wij in ons hart worden getroffen en dat gebeurt op de eerste Pinksterdag. En zij worden zo getroffen al die mensen dat zij zich afvragen: wat moeten wij doen. Zij voelen heel goed aan dat er iets is gebeurd, iets vreselijks: 'wij hebben Gods grote geschenk aan het kruis genageld en wij worden er nu pas aan ontdekt. Wat moeten wij doen?' En Petrus zegt dan duidelijk: 'bekeer u! Bekeer u tot Christus en laat u dopen.' En er worden velen gedoopt. Drieduizend mensen en nog meer wel waarschijnlijk. Dat is ongelooflijk krachtig wat God op die eerste Pinksterdag doet in zijn kerk.

Belofte

Dat moeten wij allemaal in ons achterhoofd houden wanneer wij stilstaan bij de woorden: 'en zij bleven volharden bij de gemeenschap'. Voor je het weet denk je daar wat in gezellige termen over. Natuurlijk, iedereen heeft behoefte aan relaties, aan een stukje verbondenheid. Ook in de kerk is daar behoefte aan. Maar dat staat in de kerk dus tegen de achtergrond van de uitstorting van de Heilige Geest. En dan wil ik nog één ding uit die toespraak van Petrus lichten, namelijk: 'Want voor u is de belofte'. Dat is een heel bekend zinnetje, want het komt voor in ons doopformulier. U kunt het misschien wel dromen: 'want voor u is de belofte en voor uw kinderen en voor allen die verre zijn'. En dan is de grote vraag natuurlijk: wat is nu precies die belofte? En als ik het aan u zou vragen, dan denk ik dat heel veel mensen zouden antwoorden: 'die belofte dat is dat ik vergeving van zonden krijg en dat ik het eeuwige leven beërf. Dat is de belofte.' En dat is uiteraard ook een belofte, een geweldig mooie belofte zelfs,

dat wij vergeving ontvangen en eeuwig leven, maar dat is niet de belofte waar het in Handelingen 2 over gaat. Dit is de belofte: 'u zult de gave van de Heilige Geest ontvangen.' Dat wordt door Petrus dé belofte genoemd. God heeft een verbond met de gelovigen en wat is nou dé belofte: de gave van de Heilige Geest! Dus als wij vanmiddag praten over volharden bij de gemeenschap, dan hebben wij het dus over iets wat alleen de Geest kan doen. Alleen de Geest kan ervoor zorgen dat wij gemeenschap ervaren en dat wij volharden.

Volharden

Dat woordje volharden is ook belangrijk om even bij stil te staan. Zij bleven volharden bij vier dingen: het onderwijs, de gemeenschap, het breken van het brood en de gebeden. En volharden dat is een woord waar *continuïteit* in zit. Wij zijn mensen die vaak best wel eens een activiteit doen, maar wij binden ons tegenwoordig het liefst niet meer zo lang ergens aan. Maar als je Bijbel gaat lezen, dan word je dus opgeroepen om te volharden, om dóór te gaan, om het ook af te maken. Dat zit in het woordje volharden: je moet er mee doorgaan. Je moet het volhouden. 'En zij hielden het vol daar in Jeruzalem.' Er zit ook *inzet* in. Volharding vraagt inzet. Je moet er voor willen gaan. Zij gingen ervoor in Jeruzalem. Zij gingen voor de gemeenschap. En zij bleven ermee doorgaan. Niet zo nu en dan, één keer in de week of zo. Afgelopen dinsdag waren wij met een grote groep gemeenteleden in de Meerkerk in Hoofddorp en daar vertelde de spreker Bill Donahue er ook over en hij zei: 'Wij vinden het vaak moeilijk om de mensen twee keer naar de kerk te krijgen. Veel gaan er maar één keertje. En dan ga je er over nadenken - dan moest je ook in de week nog een keer bij elkaar komen - hoe krijg je die mensen nu in de vrede bij elkaar in de week? Maar zou dat gespeeld hebben in Jeruzalem? Daar waren ze voortdurend bij elkaar. Minsten veertien keer per week! Zij bleven volharden. Zij gingen ermee door. Zij staken er heel veel van hun tijd en hun energie in. Zij bleven volharden bij de gemeenschap.'

Koppige hardnekkigheid

Ik kwam daar twee uitspraken over tegen. Volharding is: gedoopte hardnekkigheid. Je moet er hardnekkig mee willen doorgaan. Er is ok al een heel aantal gemeenteleden die al in een kleine groep functioneren en er zijn leiders. En soms ben je wel eens teleurgesteld. Afgelopen week ging bijvoorbeeld de bijeenkomst van de kleine groep waarin ik zelf zit niet door wegens gebrek aan belangstelling. Dan kun je wel eens teleurgesteld zijn. En juist dan is het goed om te horen: zij bleven volharden bij de gemeenschap. Ook als je wel eens teleurgesteld bent, ga dan door! Het is iets goeds, het is iets wat uit de Geest is. Gedoopte hardnekkigheid, hardnekkig volhouden. Dat kan omdat je gedoopt bent en de belofte van de Geest hebt. Iemand noemde het ook koppigheid: koppigheid uit de Heilige Geest. Gewoon koppig zijn en zeggen: die gemeenschap dat is zo geweldig waardevol, dat moeten wij vasthouden. En zij bleven volharden bij de gemeenschap.

Gemeenschap

En nu iets over die gemeenschap. Want er staat: zij bleven volharden bij - niet zij bleven wat gemeenschappelijk bij elkaar, nee - zij bleven volharden bij dé gemeenschap. Dat is een belangrijk bijbels woord. *Koinonia* staat er dan in de oorspronkelijke taal van de Bijbel. Wij denken bij gemeenschap ook wel vaak aan een stukje gezelligheid. Je voelt je verbonden, omdat je gelijksoortige hobby's hebt. Je zoekt in de gemeente wel eens mensen uit met wie je goed op kunt schieten, die je een beetje hetzelfde liggen. Maar daar gaat het hier niet over. Het gaat hier over dé gemeenschap. En die gemeenschap is aanwijsbaar. Het wordt heel zichtbaar in Handelingen 2. Zij waren telkens bijeen vergaderd. Zij hadden alles gemeenschappelijk. Er waren mensen die hun bezittingen verkochten en

het uitdeelden aan allen die er behoefte aan hadden. Zij waren eendrachtig in de tempel. Dat is de gemeenschap.

Gemeenschap met Christus

Maar die gemeenschap gaat nog veel dieper. Volharden bij de gemeenschap, dat betekent in de kerk volharden bij de gemeenschap met Christus. Als je in kleine groepen wilt werken in een gemeente, dan zoek je daarin de gemeenschap. En dat is niet allereerst dat je elkaar uitkiest, dat je elkaar vasthoudt, maar dat je terug gaat naar de bron, namelijk de gemeenschap met Jezus Christus. Jezus Christus wil niets liever dan dat wij in verbondenheid met hem leven, dat er een persoonlijke relatie is tussen Hem en ons. Dé gemeenschap: de gemeenschap tussen Hem en ons. Dé gemeenschap: dat is de gemeenschap met Christus.

Gemeenschap van de Geest

Dat is ook de gemeenschap van de Heilige Geest. Aan het einde van heel veel kerkdiensten wordt die zegen uitgesproken: 'de genade van de Here Jezus Christus en de liefde van God en de gemeenschap van de Heilige Geest is met u allen'. Om die gemeenschap gaat het als wij het hebben over: en zij bleven volharden bij de gemeenschap. Dan blijf je volharden bij de gemeenschap die de Heilige Geest uitdeelt. Dat betekent ook: die gemeenschap is er al, die is voorhanden. Want de Geest is er en de grote vraag is: stappen wij in die stroom van gemeenschap die er is? Want je kunt ook vanaf de zijlijn kijken naar die gemeenschap, zonder er in te stappen. Maar het gaat erom dat je je laat meenemen in de gemeenschap van de Heilige Geest.

Gemeenschap in de Drie-ene

We kunnen nog iets dieper gaan: de gemeenschap dat is ten diepste de gemeenschap die is in de Drie-enige God. Wij geloven in de Drie-enige God. Vaak vinden wij dat een beetje een abstract onderwerp. Hoe zit dat allemaal precies? Maar als er iets belangrijk is bij de Drie-enige God, dan is het dit: dat Vader, Zoon en Heilige Geest gemeenschap hebben met elkaar. Zij hebben een relatie. De Drie-enige God stroomt over van gemeenschap! En in die gemeenschap wil Hij ons laten delen. Iemand heeft het eens zo gezegd: 'de Drie-enige God is als het ware de eerste kleine groep'. God is een God van gemeenschap en die gemeenschap die er in God is, die wil Hij met handen vol uitdelen en die mogen wij ervaren door elkaar op te zoeken en van elkaar te houden.

Ook voor ons?

Dit gaat nog allemaal over Handelingen 2 en ik kan mij voorstellen dat u zegt: 'dat is allemaal mooi, maar Handelingen 2 was natuurlijk een uniek moment. De Geest was uitgestort, er was tongentaal, er gebeurden allemaal heel bijzondere dingen, drieduizend mensen tegelijkertijd kwamen tot geloof, zij werden allemaal gedoopt. Het was ook heel bijzonder dat zij allemaal volharden bij de gemeenschap, maar dat is allemaal iets van toen. Ook die gemeenschap, misschien is dat toch wel iets van toen, dat doe je vandaag toch niet meer. Alle spullen die je hebt verkopen en de opbrengst uitdelen. Zou die gemeenschap misschien ook iets van toen zijn? Zodat het voor ons toch eigenlijk niet zo geldt?' En misschien zeg je ook wel: 'wij ervaren de gemeenschap toch als wij samen in de kerk zijn. Waarom moeten wij nu persé door de week in kleine groepen bij elkaar komen. We komen toch één of twee keer in de kerk en daar ervaren wij samen luisterend naar dezelfde preek de gemeenschap? Iemand anders heeft daar dit over geschreven, in zijn boek: *De kerk als gemeenschap*. Hij schrijft daar dit over: 'Voor de eerste christenen had het samen zijn op de prediking van het Woord na de hoogste prioriteit. Vandaag de dag heeft de prediking van het Woord in veel kerken de plaats ingenomen van het

gemeenschapsleven. Mensen komen op zondagmorgen en zondagmiddag bij elkaar om te luisteren naar het Woord en noemen dat verbondenheid. Maar prediking en verbondenheid zijn twee verschillende kenmerken van het leven van de kerk.'

Kerkgang en gemeenschap

Ook nu ervaren wij denk ik heel veel gemeenschap. Wij zijn samen in de kerk, wij luisteren samen naar het Woord en zingen samen. Er is heel veel gemeenschap, maar dat is niet de gemeenschap waar het over gaat wanneer wij tegen elkaar zeggen: 'blijf volharden bij de gemeenschap.' Wat wij dus heel goed moeten onthouden is dat het 'zij bleven volharden bij de gemeenschap' niet samenvalt met en 'zij bleven trouw twee keer naar de kerk gaan'. Dat is niet hetzelfde. En de gemeenschap is ook niet een extraatje, zo van: als ik maar trouw in de kerk kom, dan kan ik door de week verder wel rustig alleen mijn gang gaan. Dat is niet waar. Het is een kenmerk van de gemeente dat er gemeenschap is en het is ook een gebod. Want ik begon net te vragen: 'is het misschien iets alleen voor die tijd, alleen voor toen?' Nee, de Here Jezus is er heel duidelijk over. Hij bidt ook voor eenheid. Dat doet hij in zijn Hogepriesterlijk gebed (Johannes 17). Daar bidt Hij en wij denken dan heel vaak aan het gebed om kerkelijke eenheid. Dat kun je er ook in lezen, maar wij mogen het nu ook zo lezen, dat Jezus bidt voor het ervaren van de eenheid, de gemeenschap in de gemeente. En dan bidt Hij: 'Opdat zij allen één zijn gelijk gij, Vader in mij en ik in U, dat ook zij in Ons zijn, opdat de wereld gelove dat U mij gezonden hebt en de heerlijkheid die U mij hebt gegeven heb ik hen gegeven, opdat zij één zijn, gelijk Wij één zijn. Ik in hen en U in mij dat zij volmaakt tot één zijn.' Daarover gaat het: dat wij één zijn. 'Zij bleven volharden bij de gemeenschap', dat betekent dus: zij bleven volharden in de eenheid die er is tussen de Vader en de Zoon en de Geest.

Elkaar

Dat is dan ook een heel duidelijke oproep aan de gemeente: zoek de gemeenschap! Ook Paulus is er in zijn brieven heel vaak heel duidelijk over. Je moet als je in het Nieuwe Testament leest maar eens letten op het woordje 'elkaar' wat heel vaak voorkomt in de nieuwtestamentische brieven. Wij worden in de Bijbel opgeroepen om elkaar aan te vuren, wij worden in de Bijbel opgeroepen om elkaar te vergeven, wij worden in de Bijbel opgeroepen om elkaar terecht te wijzen, wij worden in de Bijbel opgeroepen om elkaar te onderwijzen, elkaar aan te sporen, elkaar op te bouwen. Dat is heel belangrijk in het Nieuwe Testament: dat je een groep hebt waarin je dat werkelijk ervaart: dat je elkaar vergeeft, dat je elkaar liefhebt. Er is dus ook een bijbels gebod om de gemeenschap te zoeken!

Familiedag en gezinsleven

Ik wil nu wat meer zeggen over de vraag: 'hoe verhoudt zich nu een eredienst die wij zondags hebben tot een groep waarin wij de gemeenschap door de week beleven?' Ik wil dat doen met het beeld van een familiedag en het gezinsleven. Wij hebben één keer per jaar een familiedag. En met wij bedoel ik dan het gezin waar ik uit kom. Mijn ouders hebben acht kinderen met allemaal gezinnen. En wij zien elkaar één keer per jaar rond de verjaardagen van mijn ouders: dat is een familiedag. Daar ervaren wij een boel, om met het Bijbels woord te spreken, een boel gemeenschap. Wij zien elkaar weer, wij praten weer met elkaar. Je kunt lang niet met iedereen praten, want wij zijn met ruim veertig mensen. U kent dat misschien zelf ook wel. Families zijn soms groot. En er zijn maar één of twee mensen waar je echt intiem mee doorpraat op zo'n dag. Maar tegelijkertijd ervaar je wel iets van: we zijn bij elkaar, wij horen bij elkaar en de één zwaai je alleen even vriendelijk toe, een ander heb je een kort woord voor en met één of twee heb je een wat diepgaander contact op zo'n dag. Dat is een familiedag. Maar dat is niet hetzelfde als het gezinsleven. Mijn ouders hebben acht kinderen, acht gezinnen zijn er nu,

maar het gezinsleven, dat speelt zich in de huizen af. Dan ben je in kleine kring, in een kleine groep. Gezinnen zijn eigenlijk kleine groepen. Je kunt om één tafel zitten en je kunt elkaar in de ogen kijken. Dat kan niet zoals wij hier in de kerk zitten. Wij ervaren hier wel iets van gemeenschap, maar wij kunnen hier niet in een kring gaan zitten en elkaar aankijken en elkaar bemoedigen en elkaar vergeven. Iemand die hier op de voorste rij zit kan moeilijk iemand die op de achterste rij zit liefhebben in de zin van dat je dat laat merken aan die ander. Dat kan alleen in kleinere verbanden. In het gezin.

Gemeente: familiedagen en gezinnen

Nu we als gemeente nadenken over die kleine groepen is een belangrijke vraag die opkomt: 'hoe verhoudt het leven in de kleine groepen zich tot onze erediensten?' Nu, in het beeld van zonet: onze erediensten op zondag dat zijn onze familiedagen. Mijn eigen familie heeft maar één keer per jaar een familiedag, maar wij hebben als gemeente elke zondag! Elke zondag is 'familiedag van de gemeente' en daar ben je bij. Maar door de week speelt zich dat gezinsleven af. Waar je veel intiemer op elkaar betrokken bent, waar je werkelijk elkaar in de ogen kunt kijken, waar je werkelijk tegen een ander kunt zeggen: 'dat zou ik anders doen'. Of dat je zegt: 'wat mooi dat je dat gedaan hebt'. Dus de kleine groep dat is het gezinsleven en de eredienst dat is de familiedag. Elke zondag is het familiedag.

Gemeente in kleine groepen

We willen in de gemeente dus gaan werken met kleine groepen. In één wijk wordt er ook al mee gewerkt. In de praktijk loop je dan ook aan tegen blokkades en tegen vragen. Ik vind het ook belangrijk om daar in deze preek aandacht aan te besteden. Ik heb dus tot nu toe gezegd dat er een bijbels gebod is om de gemeenschap te zoeken en dat is niet een extraatje! Het hoort er helemaal bij! Het is een kenmerk van de kerk. En ik geloof ook dat je die gemeenschap alleen echt kunt vinden in het kleine verband van een kleine groep. Maar nu zijn er verschillende blokkades waardoor mensen zeggen: ik heb daar niet zoveel zin in. Ik doe niet mee in een kleine groep. Daar lopen we ook in wijk 2 concreet tegen aan en in de andere twee wijken waar voorbereidingen zijn wordt daar ook over nagedacht. Wat doe je als iemand zegt: 'ik doe niet mee'? Er zijn drie blokkades. Misschien zijn er wel meer, maar ik beperk mij vanmiddag even tot deze drie.

Blokkade 1: individualisme → bekering

De eerste blokkade is die van het individualisme. Wij leven allemaal, hoe dan ook, in een maatschappij die gestempeld is door het individualisme. *Ik en mijzelf, wij zijn ons er eentje!* Dat is de cultuur waarin wij leven. Wij gaan voor onszelf. Dat is allemaal niet heel bewust en ik ga ook niet zeggen dat dat allemaal heel zondig is. Het is de cultuur waarin wij leven. Wij zijn individuen en wij mogen er ook werkelijk zijn. Alleen als dat ook in de kerk doordringt, als je denkt: 'ik kan gewoon voor mijzelf gaan', dan gaat er iets mis. Want in de kerk ben je geroepen om gemeenschap te hebben. Om elkaar op te zoeken. Dus het kan zijn dat iemand zegt: 'ik doe niet mee. Ik heb zo mijn eigen leven en een kleine groep past daar niet in.' Wat moet je dan zeggen? Ik heb daar een ander trefwoord bij gezegd en dat is: bekering. Ik geloof ook werkelijk dat wij, als iemand gewoon vanuit individualistische motieven zegt: 'ik doe niet mee met de kleine groep', dat wij dan eerlijk tegen elkaar mogen zeggen: 'dan moet je je bekeren. Je moet je bekeren tot de gemeenschap van de kerk, de gemeenschap die er in Christus is.'

Blokkade 2: contactuele moeite → aanvaarding

Sommige mensen zijn echt gezelligheidsmensen. Die vinden het heerlijk om in een groep te functioneren. Er zijn ook mensen die dat vreselijk vinden. Dat kan aanleg zijn, karakter. Je vindt het moeilijk om contacten te leggen. En ook die broeders en zusters worden op een gegeven moment

gevraagd: 'wil je meedoen in een kleine groep?' En dan zegt zo iemand misschien wel: 'nee'. En dan is het heel belangrijk om te onderscheiden waarom iemand nee zegt. Nee zeggen, omdat hij of zij echt moeite heeft om contacten te leggen en een groep als heel bedreigend ervaart. Het is belangrijk om dat ook tegen elkaar te zeggen. Het trefwoord dat ik daarbij heb gezet is aanvaarding. Op zo'n moment moet je niet zeggen: 'je moet je bekeren'. Dat slaat nergens op. Op zo'n moment denk ik dat je iemand moet aanvaarden in hoe hij of zij is en misschien dat je op andere manieren vanuit een kleine groep iets kunt betekenen voor zo iemand. Dat je voor iemand bidt of welke andere manier dan ook om die gemeenschap vorm te geven.

Blokkade 3: teleurstelling → genezing

Een derde blokkade kan teleurstelling zijn. De kerk is een plek waar ook heel veel teleurstellingen worden opgedaan. Heel veel mensen zijn ook teleurgesteld in de gemeenschap. Er is iets ergs gebeurd in je leven en er heeft niemand naar je gevraagd. Je hebt je alleen gevoeld in een moeilijke periode in je leven en je bent echt teleurgesteld in de gemeenschap van de kerk. En dan komt er iemand naar je toe en die zegt: 'Zeg, ga je meedoen in een kleine groep?' En dan zeg je: 'nee'. En dan moet je opnieuw niet zeggen: 'je moet je bekeren.' Probeer dan dóór te vragen waarom iemand het niet wil. En dan kan er een verhaal van diepe teleurstelling achterweg komen. En hoe moet je daar mee omgaan? Dat moet genezen. Het trefwoord wat ik erbij gezet heb, is genezen. Er zijn mensen die écht teleurgesteld zijn in de kerk. Die teleurgesteld zijn in de concrete gemeenschap van de Fonteinkerk. Dat kán, dat je echt teleurgesteld ben en dat je je vanuit die teleurstelling niet toe kunt zetten om te participeren in een kleine groep. De weg die je dan moet gaan is de weg van het zoeken van genezing. In die zin dat de moeite die je ervaart in je hart, die teleurstelling, dat je bid of de Here God dat wil aanraken met zijn genade. En dan is er ook gewoon een hoop geduld nodig.

Vragen

Dat zijn drie blokkades voor broeders en zusters die niet zouden willen participeren in een kleine groep. Er zijn ook een boel vragen te stellen. Ik heb in de loop van de maanden ook wel eens wat van die vragen gehoord. Ik noem er nu vier.

Hebben wij het dan altijd verkeerd gedaan? Want kleine groepen, dat is een beetje een nieuw fenomeen. 'Nu moet het allemaal opeens in kleine groepen. Vroeger hadden wij dat niet. Hebben wij het vroeger dus allemaal verkeerd gedaan?' Nee, vroeger is het niet allemaal verkeerd gegaan. Dat is onzin. Vroeger ging het anders. Ik denk dat er in heel veel mannen- en vrouwenverenigingen bijbelstudie was, maar ook een heleboel gemeenschap. Je leefde met elkaar mee, je bezocht zieken en zo waren er te allen tijde manieren om de gemeenschap vorm te geven. Toen waren er niet die kleine groepen waar wij nu dan over nadenken, maar er waren andere manieren. Altijd als er iemand in de kerk ziek was, dan kreeg die bezoek. Wij sturen elkaar kaartjes. Dat is er allemaal. Dat is er ook allemaal geweest en het is op geen enkele manier de bedoeling te zeggen dat dat waardeloos is en dat wij nu het ei van Columbus hebben gevonden: de kleine groep. Het is niet altijd allemaal verkeerd gegaan! Waar wij nu over nadenken: 'hoe kunnen wij in deze tijd op een manier die bij deze tijd past, opnieuw zoeken naar het vormgeven van die gemeenschap?' Ik heb het ook heel vaak in de gemeente gehoord: wij zijn los zand. En dan kun je zeggen: 'oké, so what?' Maar dat willen wij dus niet, want wij geloven dat wij net als de eerste christenen moeten volharden bij de gemeenschap.

Een tweede vraag: *Dit zal ook wel weer niets worden.* Misschien wel een typische Haarlemse vraag. Er zijn een boel initiatieven geweest in de afgelopen jaren en van heel veel van die initiatieven is niets

terecht gekomen. En dan nu weer een nieuw initiatief: kleine groepen. Dat zal ook wel weer niets worden. Dat is een reële vraag die gesteld wordt. Er is wel eens een zekere scepsis over de vraag hoe je nu gemeente moet zijn. Ik geloof dat wij daar maar op één manier uitkomen: toch proberen die scepsis van ons af te zetten, en gaan staan in de beloften van de Heilige Geest die het echt wil geven. Als wij sceptisch zijn, als wij het niet willen ontvangen van de Heilige Geest, dan krijgen wij het ook niet. Maar als wij een ontvankelijke houding aannemen en met elkaar die houding proberen aan te nemen, misschien dat de Heilige Geest door de kleine groepen in de gemeente ons dan kan helpen de gemeenschap weer te vinden en opnieuw te beleven.

Derde vraag: *Kan iedereen wel meedoen?* Je loopt natuurlijk tegen praktische problemen aan bij kleine groepen. Veel kleine groepen komen 's avonds bij elkaar. Er zijn bijvoorbeeld ouderen die 's avonds liever niet de deur meer uitgaan. Dat is heel voorstelbaar. En die kunnen dan niet meedoen. Dat vraagt natuurlijk om creativiteit: je kiest voor een ander tijdstip of je gaat naar een oudere toe. Wees daarin ook inventief. Een ander punt wat hierbij moeilijk is: we hebben onregelmatige werktijden of we zitten weer een hele periode in het buitenland. Dat zijn allemaal reële problemen die er kunnen zijn, vragen waar je op een creatieve manier een oplossing moet vinden. Het kan niet zo zijn dat het om zo te zeggen God niet lukt om ons gemeenschap te laten ervaren, omdat wij banen hebben waardoor wij veel in het buitenland zitten, of omdat wij oud zijn of omdat we onregelmatige werktijden hebben. Er zijn altijd manieren te vinden waardoor je toch die gemeenschap dan kunt ervaren.

En nog een vierde vraag: *gaat het niet ten koste van de bijbelstudie in de gemeente?* Dan moeten we natuurlijk in alle eerlijkheid zeggen in Haarlem dat er niet zo heel erg veel wordt gedaan aan gezamenlijke bijbelstudie in de gemeente... Dus het is misschien niet helemaal een eerlijke vraag. Maar dan toch: gaat het ten koste van bijbelstudie? Als het goed is, deel je in de kleine groep de gemeenschap die je met elkaar in Jezus Christus hebt. Het kan niet anders of dan gaat ook de bijbel open en het kan niet anders of je bid ook samen. Ik kan mij voorstellen dat als de gemeente helemaal in kleine groepen is ingedeeld, dat er dan uiteindelijk veel meer aan gezamenlijke bijbelstudie wordt gedaan dan op dit moment. En daarnaast kun je natuurlijk ook naast de kleine groepen andere structuren hebben waarin je meer het accent op de bijbelstudie legt. In de kleine groepen meer het accent op de gemeenschap en misschien ook themagroepen of de bestaande verenigingen waarin je meer het accent legt op de bijbelstudie.

Jezus' genade

Dat waren dus een paar blokkades en een paar vragen. Ik wil nu gaan gaan afronden door het thema van deze dienst nog een keer nadrukkelijk te noemen: *samen delen in Jezus' genade*. Daar gaat het in kleine groepen om. Een kleine groep is niet zo iets als een veredelde voetbalvereniging. Daar vind je elkaar rondom je gezamenlijke passie voor voetbal. In een kleine groep vind je elkaar en zoek je elkaar vanwege de genade van Jezus. Dat is de reden, de krachtbron van kleine groepen. Het is de batterij om zo te zeggen: de dynamiek van de kleine groep waarin mensen elkaar zoeken om het leven te delen bij een open bijbel, al biddend. De dynamiek van een kleine groep wordt bepaald door de genade van Jezus. Die genade daar wil ik tenslotte nog vijf dingen over zeggen, en dan maak ik gebruik van wat Bill Donahue afgelopen dinsdag heeft verteld en wat een heel groot aantal onder u ook gehoord heeft. Waar gaat het in die gemeenschap in de kleine groep om en waar gaat het om in het ervaren van de genade van Jezus? Hier gaat het om:

1. Kennen en gekend worden. Daar gaat het in de kleine groep om. Er zijn in deze gemeente heel veel mensen die elkaar niet kennen. En daardoor vallen er ook wel eens mensen echt buiten de boot. Die in de gang alleen staan, die weer alleen naar huis gaan. In een grote gemeente - maar hoe groot is groot? - als je boven de 100 uitkomt dan kan het al gebeuren dat je er buiten valt, dat je niet gekend wordt. Daar gaat het in die kleine groep om: dat je elkaar kent en dat je gekend wordt. Dat je elkaar in de ogen kijkt.

2. Liefhebben en geliefd worden. We leven in een maatschappij waarin je vaak wordt afgerekend op je prestaties. Als jij niet presteert, dan val je er buiten. En in die maatschappij hebben wij er heel veel behoefte aan - en dat is ook heel bijbels - om een plek te hebben waar wij kunnen liefhebben en waar wij geliefd worden om wie we zijn en niet om wat we doen. Een kleine groep is als het goed is een plek waar je ook gewoon je fouten kunt maken. Waar, als je iets verteld waar je heel slecht in bent, mensen je niet afkeuren, maar dat ze je toch blijven liefhebben. Dat is de genade van Jezus: dat hij je liefheeft ondanks je fouten, ondanks je zonden. Dat kun je beleven in de genade van Jezus in de kleine groep: dat je lief kunt hebben en dat je geliefd wordt.

3. Dienen en gediend worden. Dat hoort er ook bij. Je mag elkaar helpen en je mag je ook laten helpen. Dat vinden we soms ook wel eens moeilijk, om ons te laten helpen, maar dat kan juist ook in de kleine groep gebeuren. Dienen en gediend worden.

4. Vieren en gevierd worden. In een kleine groep kun je bij uitstek ervaren, dat iemand zegt: 'wat vind ik het fijn dat je er bent! Ik ben blij dat je er bent!' Die Bill Donahue vertelde een verhaal afgelopen dinsdagavond: er was iemand bij de gemeente gekomen en het was kleine groepenavond en de mensen wisten dat deze nieuwkomer jarig was. En toen de mensen binnenkwamen zeiden ze allemaal: van harte gefeliciteerd met je verjaardag. En die man begon te huilen, want dat had nog nooit iemand tegen hem gezegd. Hij was namelijk Jehova's Getuige geweest. Nog nooit had iemand hem gefeliciteerd met zijn verjaardag! Je mag er zijn! Dat is iets wat vooral ook in de kleine groep tot uitdrukking kan worden gebracht. Dat je tegen elkaar zegt: jij mag er zijn. Ik vier dat jij er bent. En jij mag ook gevierd worden. Wij mogen gewoon blij zijn dat we er zijn en dat wij elkaar hebben.

5. Aansporen en aangespoord worden. Dat hebben we ook nodig. We hebben het nodig dat iemand eens een keer tegen ons zegt: 'je moet het anders doen. Zoals je nu opereert, dat moet je niet doen. Je moet het echt anders doen.' We hebben het nodig om gecorrigeerd te worden. Ook dat kan in de kleine groep op een heel mooie manier gebeuren. Elkaar aansporen, elkaar vermanen, elkaar terecht wijzen.

Handen

Zo kijken we nog één keer naar die handen op het scherm. En ik hoop dat u dat beeld kunt vasthouden als het beeld van: 'en zij bleven volharden bij de gemeenschap'. Wij mogen elkaars hand vasthouden in een kleine groep. We mogen elkaar dienen en elkaar liefhebben. En we moeten ook één ding vooral onthouden, en dat is dit: als wij willen groeien in de genade van Christus, dan kan dat niet zonder die gemeenschap. Wij hebben elkaar nodig. En niet alleen op afstand, niet alleen op zondag in de kerk, maar ook als wij bij elkaar zijn als kleine groep. Wij kunnen alleen groeien in de genade van Jezus als wij gemeenschap met elkaar ervaren.

Laten we bidden...

